

Szakági munkák hibalistái az építészeti tűzvédelemben

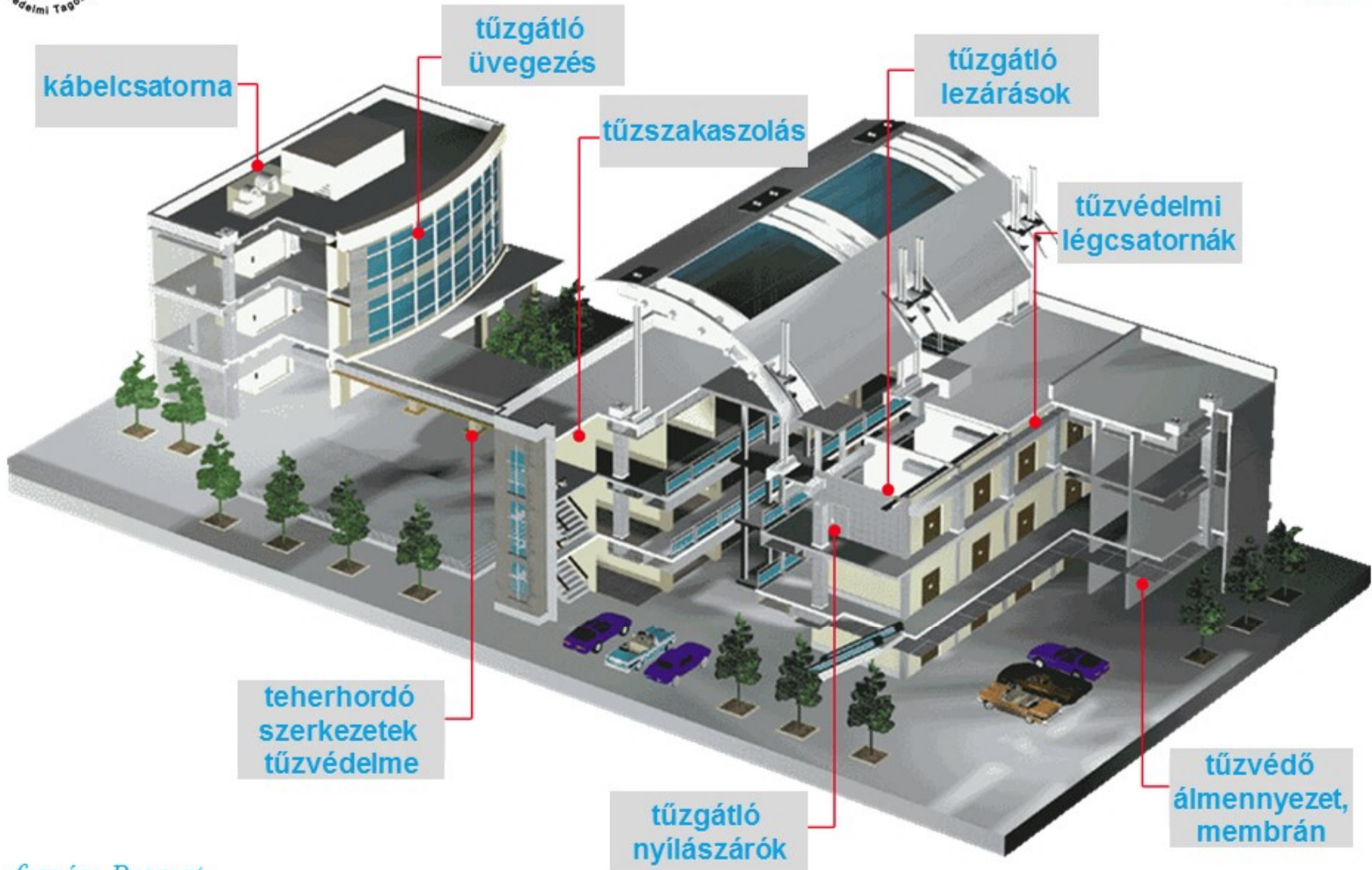
Marlovits Gábor

a TSZVSZ Magyar Tűzvédelmi Szövetség Építészeti Tűzvédelmi Tagozatának vezetője
gabor.marlovits@etexgroup.com, 30-343-2572, www.promat-see.com

Tűzvédelmi Szakmai Nap

2018.09.20., Budapest, Lurdy Ház

Építészeti tűzvédelem

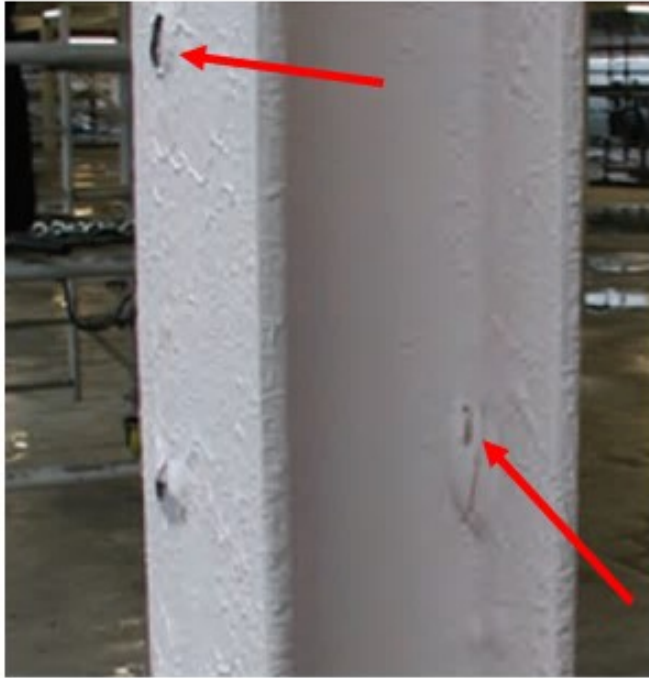
forrás: Promat

Tűzeseti állékonyság biztosítása

Acélszerkezetek tűzgátló festése:

- acélszerkezet kritikus hőmérséklete (**tervezés**)
- reaktív védelem: habosodás helyigénye (**tervezés**)
- kompatibilis alapozó (korrózióvédelem!) és fedőfesték (**tervezés és kivitelezés**)
- **kivitelezés**: normál beltér? uszoda? kültér?
- **kivitelezés** eszközei és körülményei (harmatpont, páratartalom, hőmérséklet, szellőzés, stb.)
- anyagszükséglet (DFT, WFT) -> megfelelő jegyzőkönyv készítése és megőrzése
(**TvMI 11.1 és 12.2: építményszerkezet és felülvizsgálat**)

forrás: ASFP

Tűzeseti állékonyság biztosítása

Tűzgátló habarcsok, burkolatok:

- nem reaktív anyagok
- acélszerkezet kritikus hőmérséklete (**tervezés**)
- **kivitelezés**: acél korrózióvédelme a burkolás előtt
- **kivitelezés**: tapadóhíd a habarcs felszórása előtt?
- **kivitelezés** eszközei és körülményei (harmatpont, páratartalom, hőmérséklet, szellőzés, stb.)
- **kivitelezés**: szerkezet vibrációja a habarcs teljes száradása előtt
- anyagszükséglet, rögzítés -> megfelelő jegyzőkönyv készítése és megőrzése

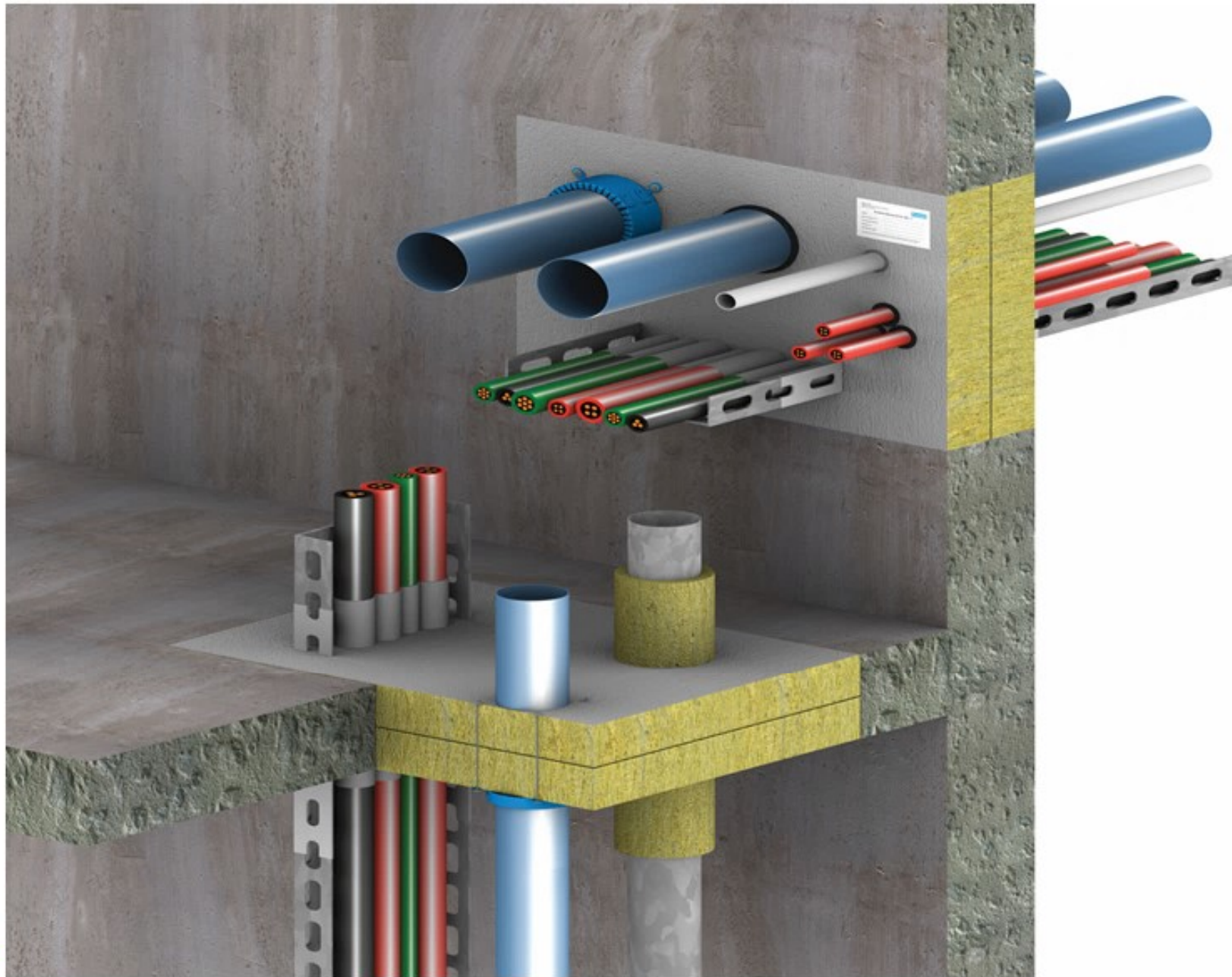

(**TvMI 11.1 és 12.2**: építményszerkezet és felülvizsg.)

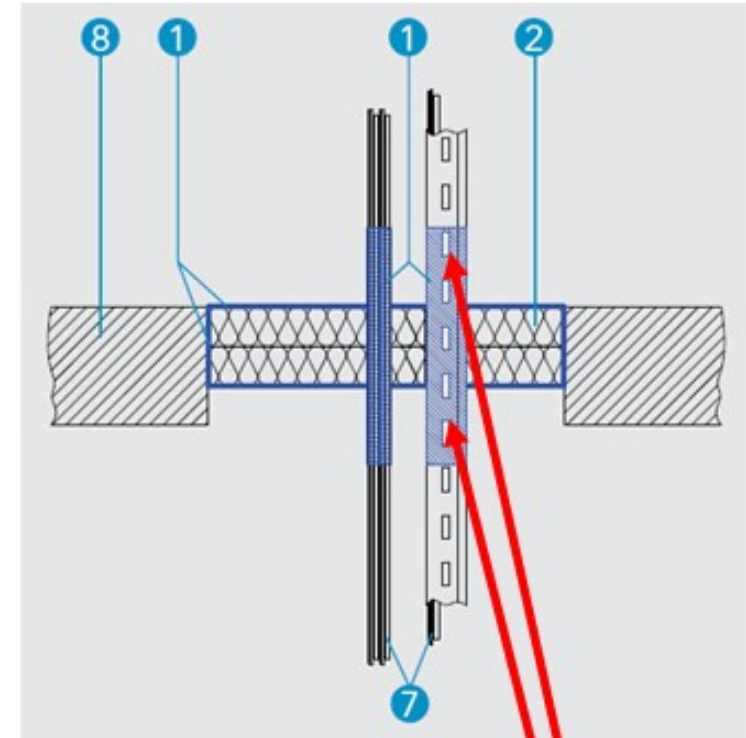
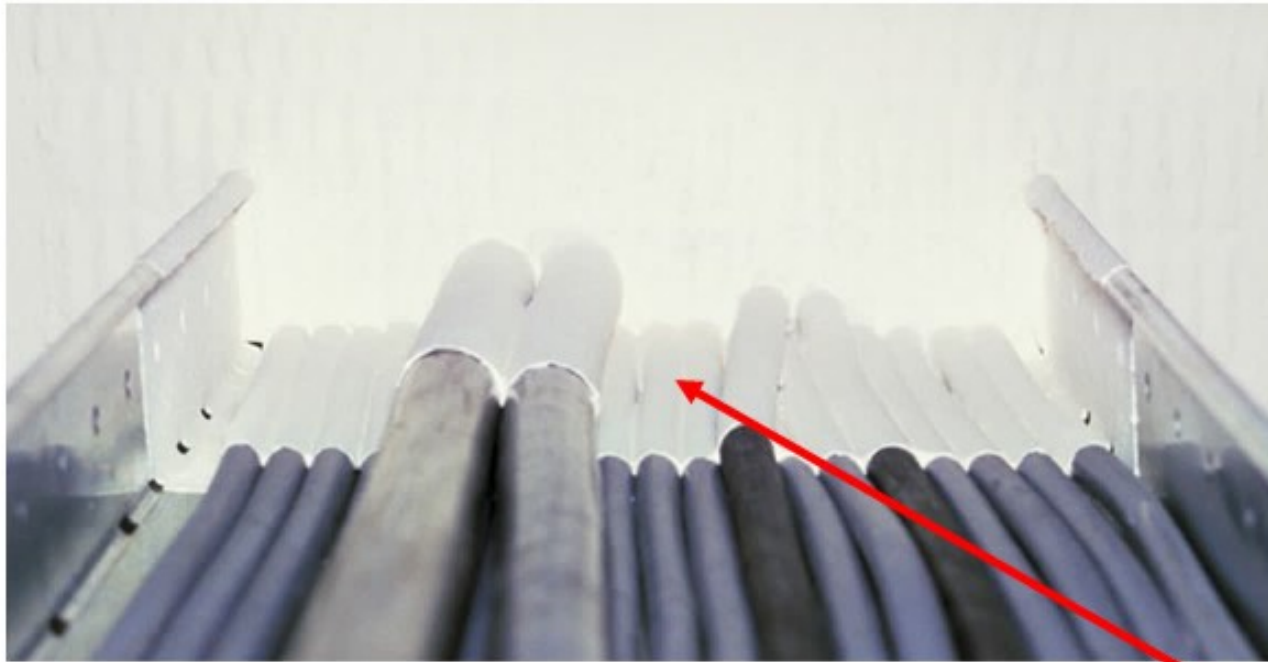
Tűzterjedés gátlása: réskitöltő-réslezáró rendszerek

*forrás:
Promat*

2. táblázat - alkalmazási terület és a lezárás maximális mérete:

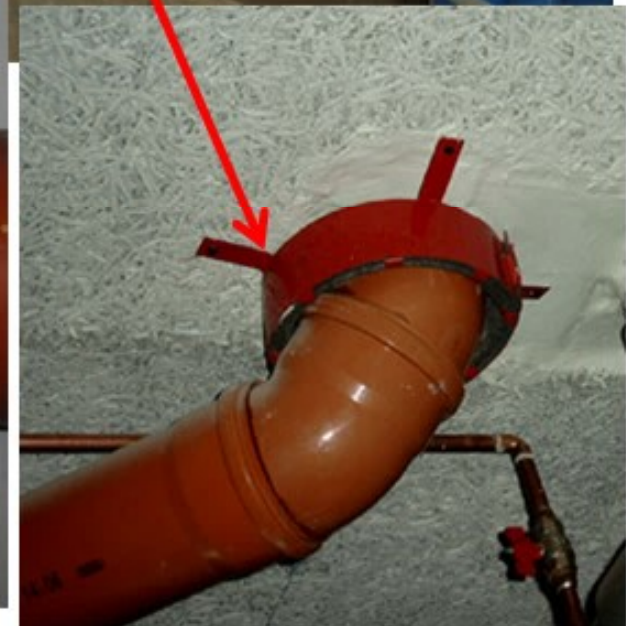
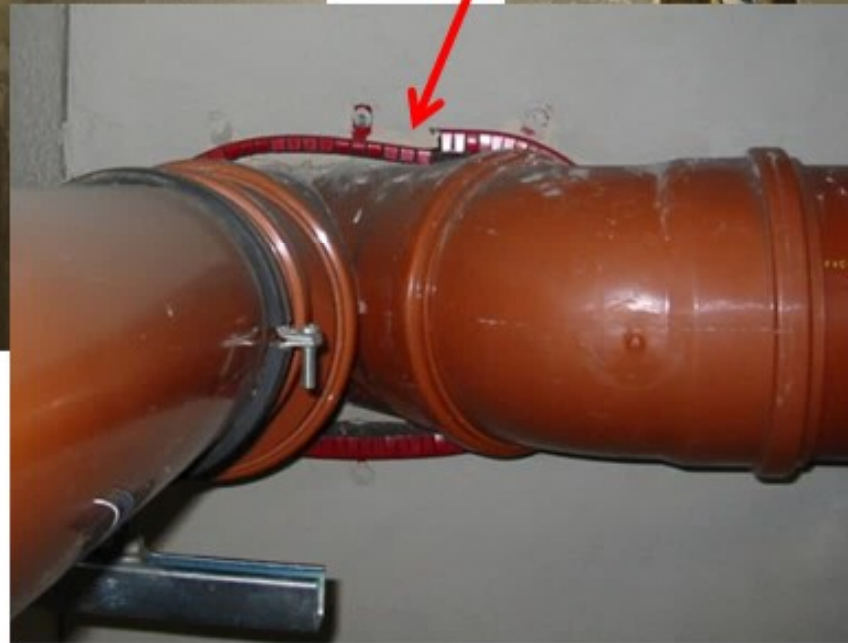
Beépítési helyzet	Kőzetgyapot lap vastagsága		
	1 x 50 mm	1 x 80 mm	2 x 50 mm
Szerelt fal ≥ 100 mm	1,80 m ²		3,75 m ²
Tömör fal ≥ 100 mm			
Tömör földem ≥ 150 mm	1,95 m ²		

4. táblázat - rétegvastagság és a bevonat hossza

Elem	Nedves rétegvastagság (mm)	Bevonat hossza (mm)
1. - 5. kábelcsoport	1	100
6. kábelcsoport	3	
Kábeltálcák, kábelletrák,...	1	

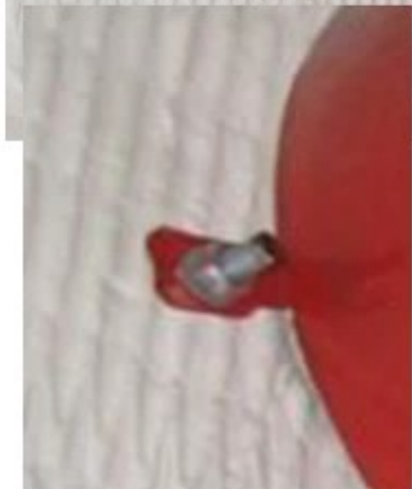
Műanyag csövek átvezetéseinek lezárása

- rögzítés?
- összekapcsolás?

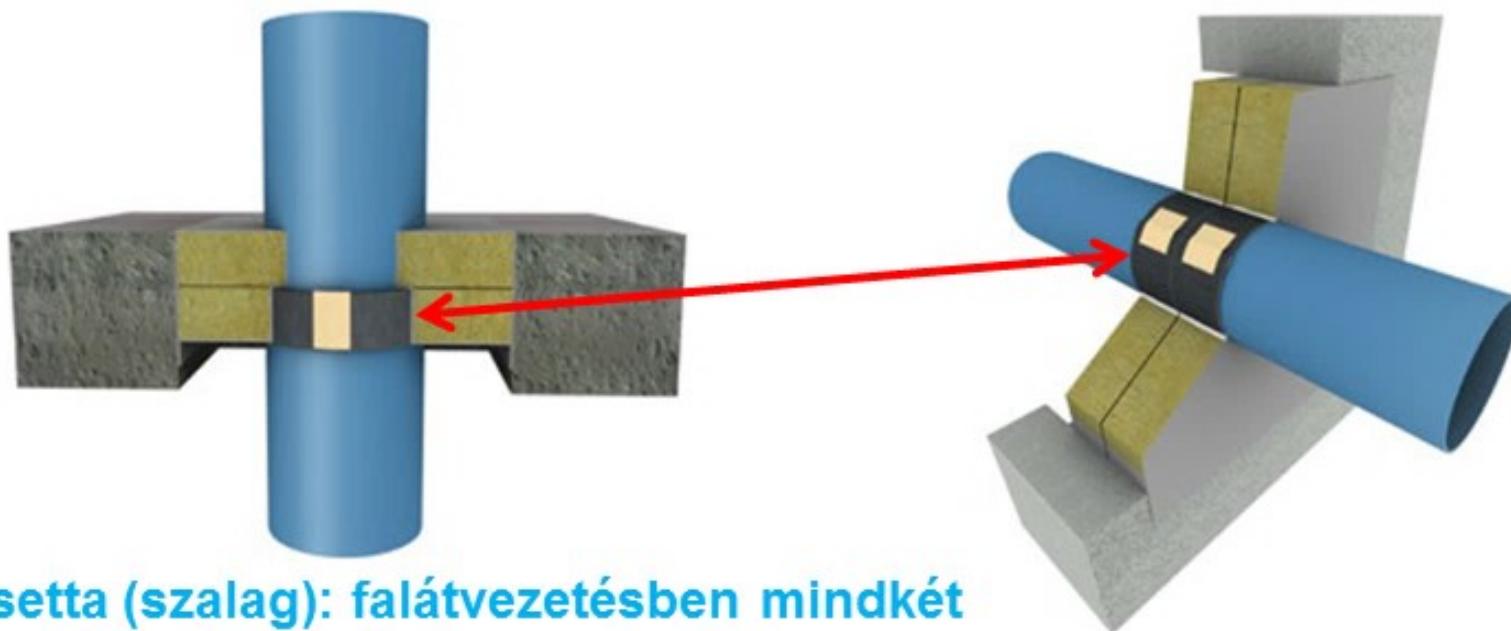

Műanyag csövek átvezetéseinek lezárása

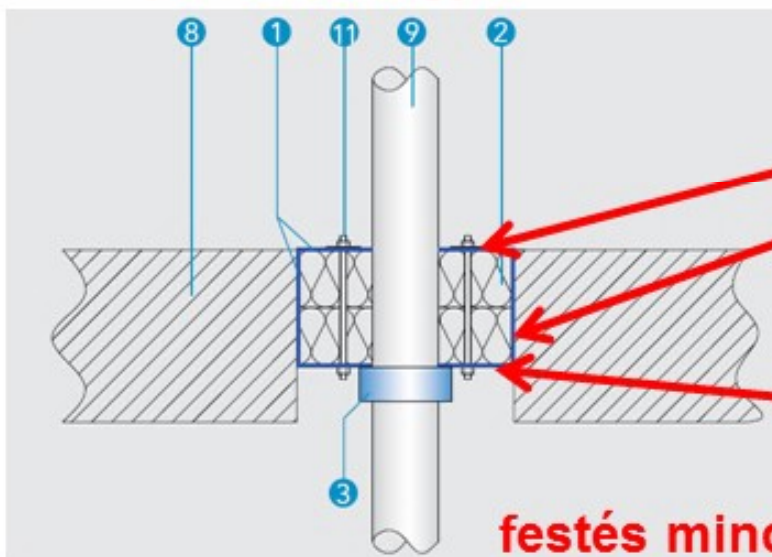
mandzsetta rögzítése

Műanyag csövek átvezetéseinek lezárása

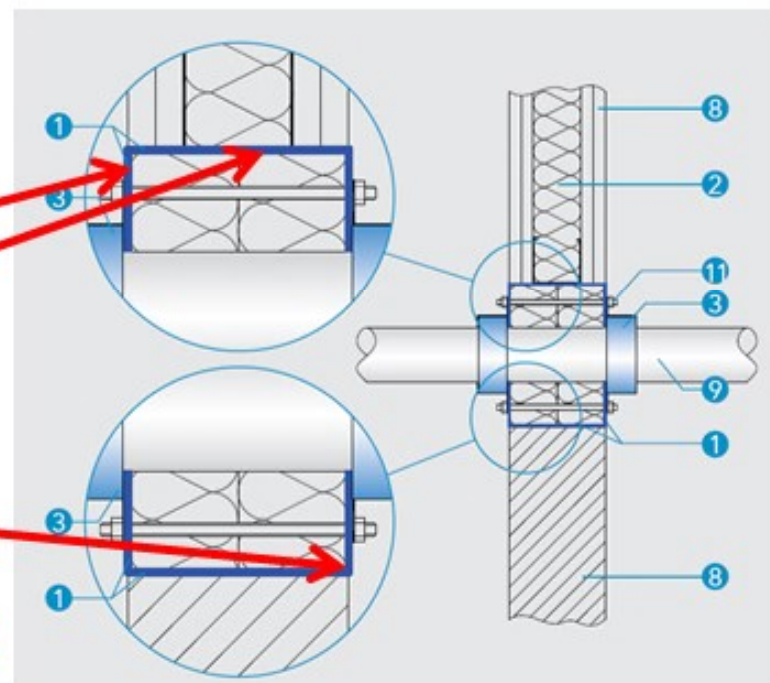

Mandzsetta (szalag): falátvezetésben mindkét oldalon, földémátvezetésben csak alul.

Bevonat (festés) is így?

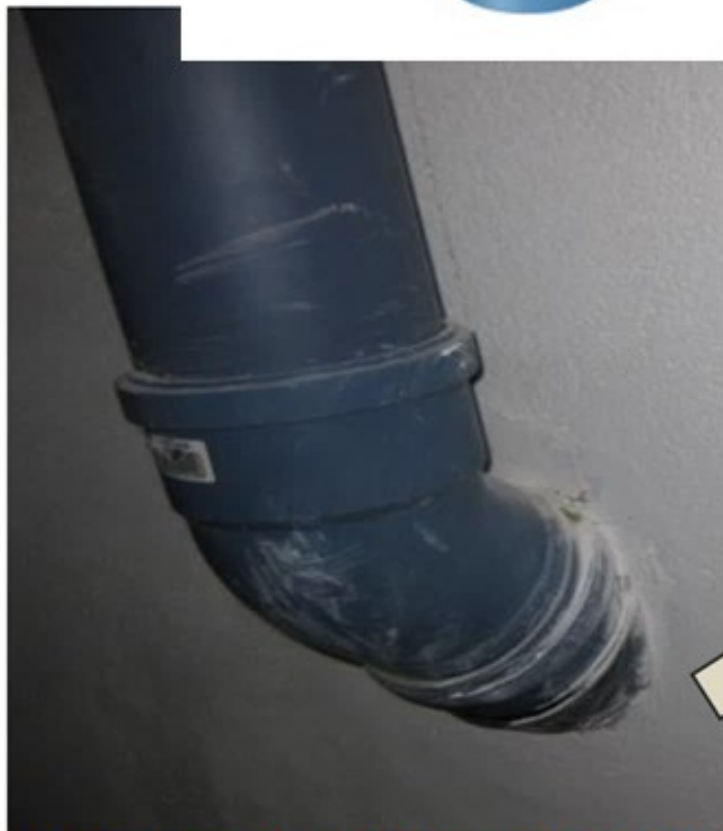
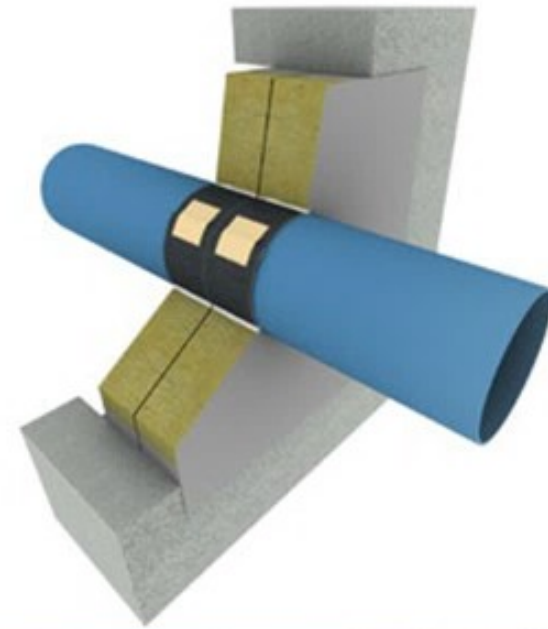
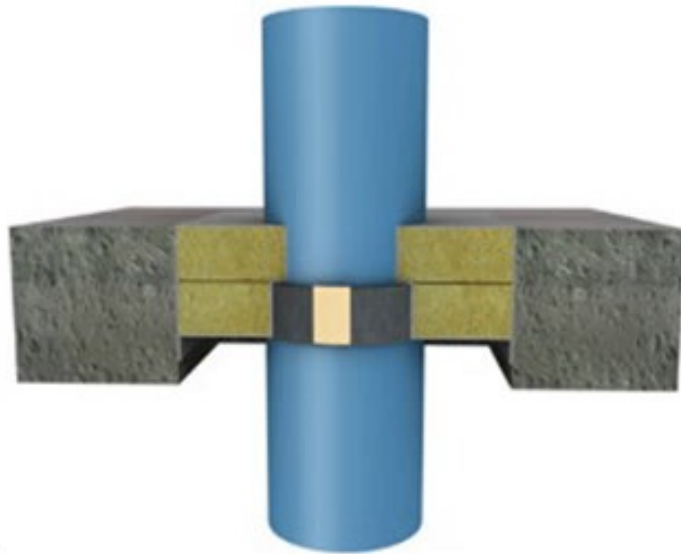

festés minden oldalon!

Műanyag csövek átvezetéseinek lezárása

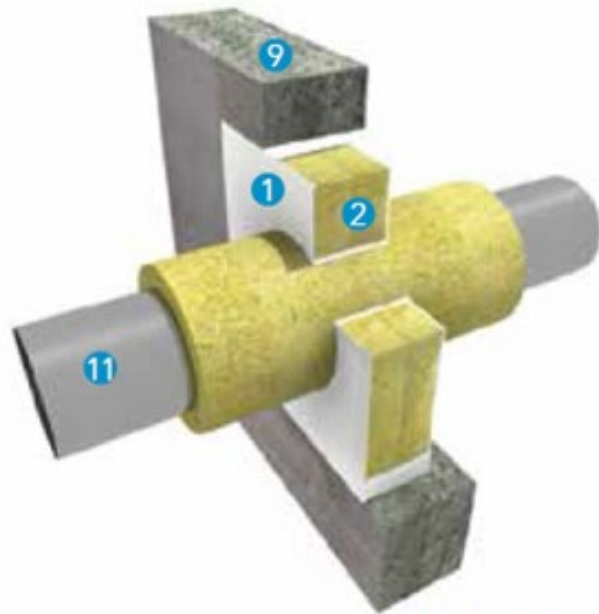

tűzvédelmi szalag csak síkon belül!

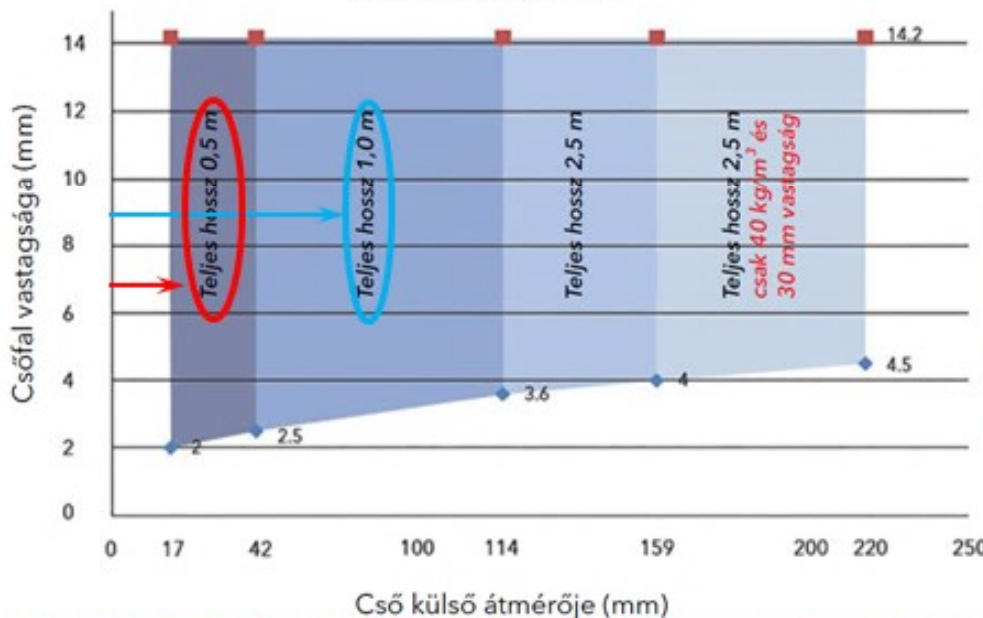
Fémcsövek átvezetéseinek lezárása: szakasz-szigetelés lágy lezárásban

Szigeteletlen fémcső átvezetésének lezárása rendszerint nem lehetséges:

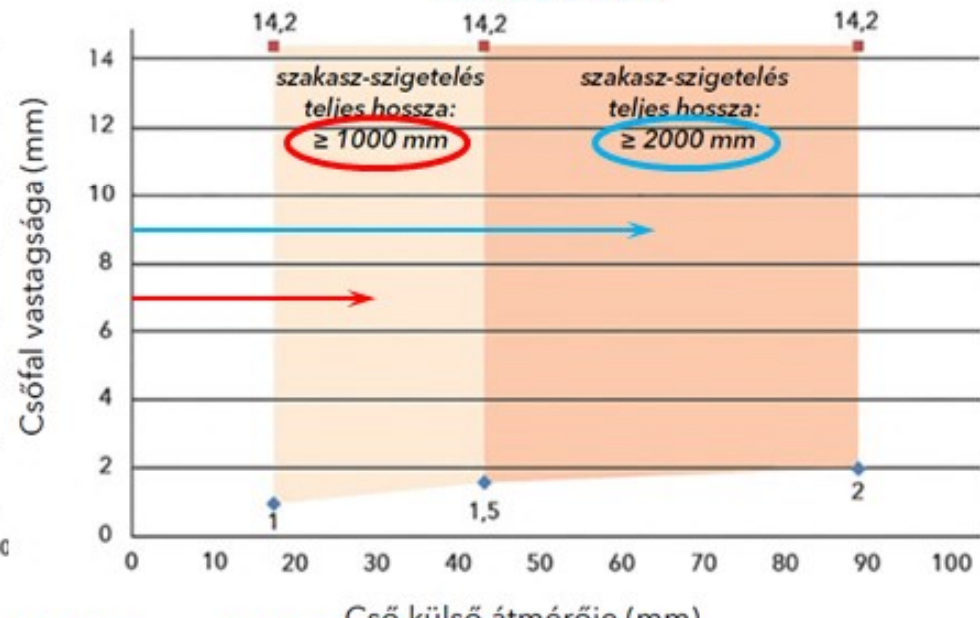
- szakasz-szigetelést kell kialakítani (30-100 mm vastag)
  - anyagminőség és vastagság kötött (teszt)
  - hossza a cső anyagától és geometriájától is függ
- 1. **acél:** hővezetés $\leq 58 \text{ W/mK}$ (rozsdamentes acél, öntöttvas, nikkel ötvözetek /NiCr, NiMo, NiCu/ és Ni)
- 2. **réz:** hővezetés $\leq 380 \text{ W/mK}$
- a rézcsövek eredményei ezért mindig rosszabbak -> hosszabb szakasz-szigetelés kell!

acélcsövek

rézcsövek

minden lezárási típusban fontos!

15. táblázat - minimális távközök

Elem	Távköz (mm)
PROMASTOP®-FC - szigetelt nem éghető cső	0
PROMASTOP®-FC - kábeltálca	20
PROMASTOP®-FC - műanyag cső	0
PROMASTOP®-FC - alumínium kompozit cső	0
PROMASTOP®-FC - PROMASTOP®- IM CJ21	80
PROMASTOP®-FC - PROMASTOP®-FC	0
PROMASTOP®-FC - PROMASTOP®-W	30
PROMASTOP®-FC - éghető szigetelés	0
PROMASTOP®-FC - nem éghető szigetelés	0
PROMASTOP®-FC - teherhordó szerkezet/ építményszerkezet kávája	20

15. táblázat - minimális távközök

Elem	Távköz (mm)
műanyag cső - műanyag cső, kábelköteg, csővezeték	40
kábelköteg - műanyag cső, kábelköteg, csővezeték	40
csővezeték - műanyag cső, kábelköteg, csővezeték	40
PROMASEAL®-AG - minden fel nem sorolt elem	100

17. táblázat - minimális távközök

Csövek közötti minimális távköz PROMASTOP®-W tűzgátló lezárásnál	
Elem	Távköz (mm)
PROMASTOP®-W - PROMASTOP®-FC	0
PROMASTOP®-W - nem éghető cső szigeteléssel	100
PROMASTOP®-W - kábeltálca	100
PROMASTOP®-W - PROMASTOP®-W	0
PROMASTOP®-W - alumínium kompozit cső	100
PROMASTOP®-W - teherhordó szerkezet/ építményszerkezet kávája	100
PROMASTOP®-W - PROMASTOP®-IM CJ21	100

21. táblázat - minimális távközök

Elem	Távköz (mm)
Tűzvédelmi szalag - PROMASTOP®-FC tűzvédelmi mandzetta	0
Tűzvédelmi szalag - PROMASTOP®-W tűzvédelmi szalag	0
Tűzvédelmi szalag - PROMASTOP®-IM CJ21 kábelhüvely	0
Tűzvédelmi szalag - éghető szigetelés	0
Tűzvédelmi szalag - nem éghető szigetelés	0
Tűzvédelmi szalag - kábeltálca	0
Tűzvédelmi szalag - kábelköteg	≥ 100
Tűzvédelmi szalag - építményszerkezet kávája	≥ 37

Kombinált átvezetések: a PUR mindenre (is) jó?

- Kőzetgyapot pótlására?
- Műanyag csövekhez?
- Fémcsövekhez?
- Kábelekhez?

Tűzcsappantyúk/zsaluk: EN 1366-2 Füstcsappantyúk/zsaluk: EN 1366-10

Számos változat létezik (eltérő áron!):

- a fal/födém síkjában beépítve
„within structural openings”
  - szerelt vs. épített fal
  - „13.2. ... az eredmények csak **azonos típusú** csappantyúra érvényesek, **azonos orientációban** és a tartószerkezethez képest **azonos helyzetben**, mint a tesztelt.”
- a falra/födémre szerelve
„13.3. ... onto the face of a wall or a floor”
- a faltól/födémtől távol
„13.4. ... remote from a wall or floor”
- füst: függőleges/vízszintes légcsatornára építve

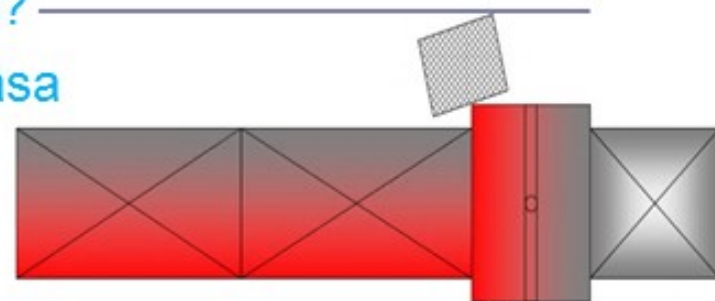

Szellőzés: tűzgátló csappantyúk (zsaluk) beépítése (OTSZ: tűzgátló záróelemek)

Tervezéskor: karbantartás lehetséges lesz? Hozzáférés?

A nem megfelelő **beépítés** az acél légcsatorna hőtágulása miatt a lezárás integritását sértheti -> sok esetben **hőtágulási kompenzátor** szükséges!

Elasztikus csatlakozók

7 Légcsatorna csatlakoztatása

Bizonyosodjon meg róla, hogy a tűzvédelmi csappantyú rögzítése a falszerkezethez vagy a födémhez megfelelően történt, a légcsatorna csatlakoztatásakor ügyeljen arra, hogy ne okozzon többletterhelést a tűzvédelmi csappantyúra, a fal- vagy födém szerkezetre egy esetlegesen fellépő tűz esetén.

A tűzvédelmi csappantyúkat **elasztikus csatlakozókkal** a következő beépítési helyzetekben **kell** csatlakoztatni:

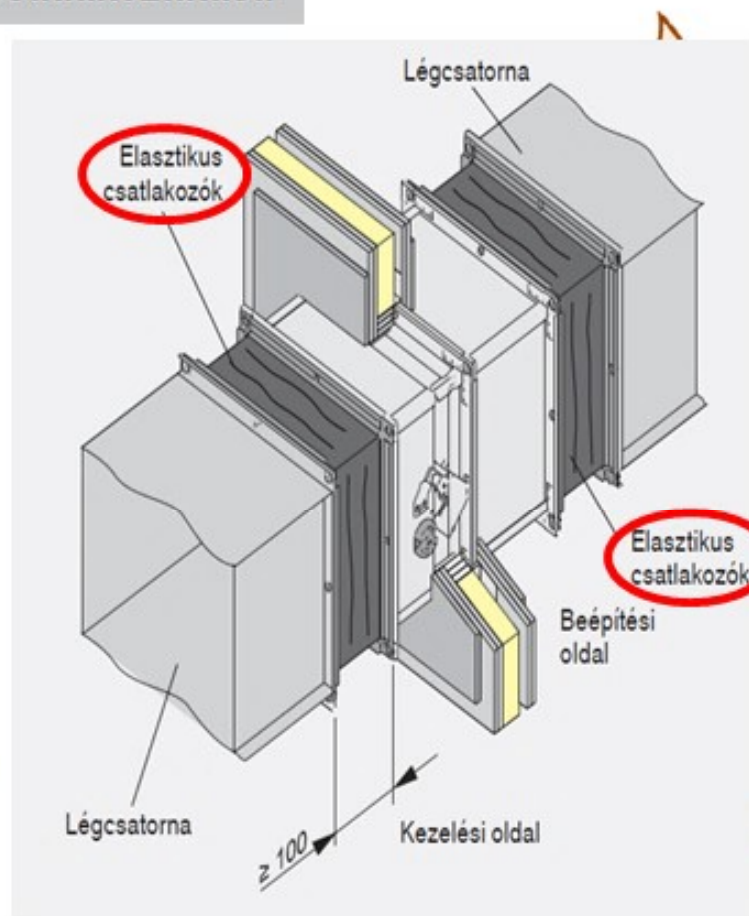
- Könnyűszerkezetes válaszfalba történő beépítés esetén (mindkét oldal)
- Betonfalsik elé (egyoldalon, a kezelési oldalon)

A flexibilis csatlakozónak az alábbi igényeket kell kielégítenie:

- Minimális hossz 100 mm (beépített flexibilis rész)

Elasztikus csatlakozók használata esetén az ekvipotenciális kötést biztosítani kell. → 17.o.

Alumíniumból készült flexibilis légcsatorna csatlakoztatásakor nincs szükség flexibilis csatlakozóra.

UnschadegemäÙe Befestigung kann zum MauerEinsturz führen (Trockenbau)

forrás:
„Lüftungstechnische Anlage – Einbau und Kontrollprüfung von Brandschutzklappen und Brandrauch-Steuerklappen”
(Ausztria)

forrás: Trox FKA-EU beépítési és kezelési utasítás

Szellőzés: tűzgátló csappantyúk (zsaluk) beépítése (OTSZ: tűzgátló záróelemek)

A beépítési lehetőségek és tűzállósági osztályok áttekintése a 13501-3 előírásnak megfelelően

Beépítési hely	Kivitel és építési anyag	Minimális vastagság [mm]	Teljesítményosztály	Házhossz		Beépítési részletek az oldalon
				L = 240	L = 500	
Teherviselő falak	Betonfalak, sűrűség $\geq 500 \text{ kg/m}^3$	115	EI 120 ($v_e i \leftrightarrow o$) S	x	x	9 – 10
Szilárd födémek	Szilárd födém, sűrűség $\geq 600 \text{ kg/m}^3$	150	EI 120 ($h_o i \leftrightarrow o$) S	x	x	11
Falsík előtti szerelés esetén	Tűzálló légcsatornába	-	EI 60 ($v_e i \leftrightarrow o$) S	x	x	14
Könnyű válaszfalak fémtartóval	Fém tartószerkezettel és felületi borítással mindkét oldalon, <u>takaróprofilal</u>	125	EI 120 ($v_e i \leftrightarrow o$) S ¹	x	x	
	Fém tartószerkezettel és felületi borítással mindkét oldalon, <u>takaróprofil nélküli</u>	100	EI 60 ($v_e i \leftrightarrow o$) S	x	x	

forrás: Trox FKA-EU beépítési és kezelési utasítás

¹ Könnyű válaszfalakhoz $\geq F120$

Elvileg létezik habarcs alapú beépítés (befalazás, habarcskiöntés) és kőzetgyapot táblába történő beépítés (lágyszerelés), de ennél a típusnál csak a habarcsos mód szerepel!

Szellőzés: tűzgátló csappantyúk (zsaluk) beépítése (OTSZ: tűzgátló záróelemek)

Tűzgátló csappantyú:

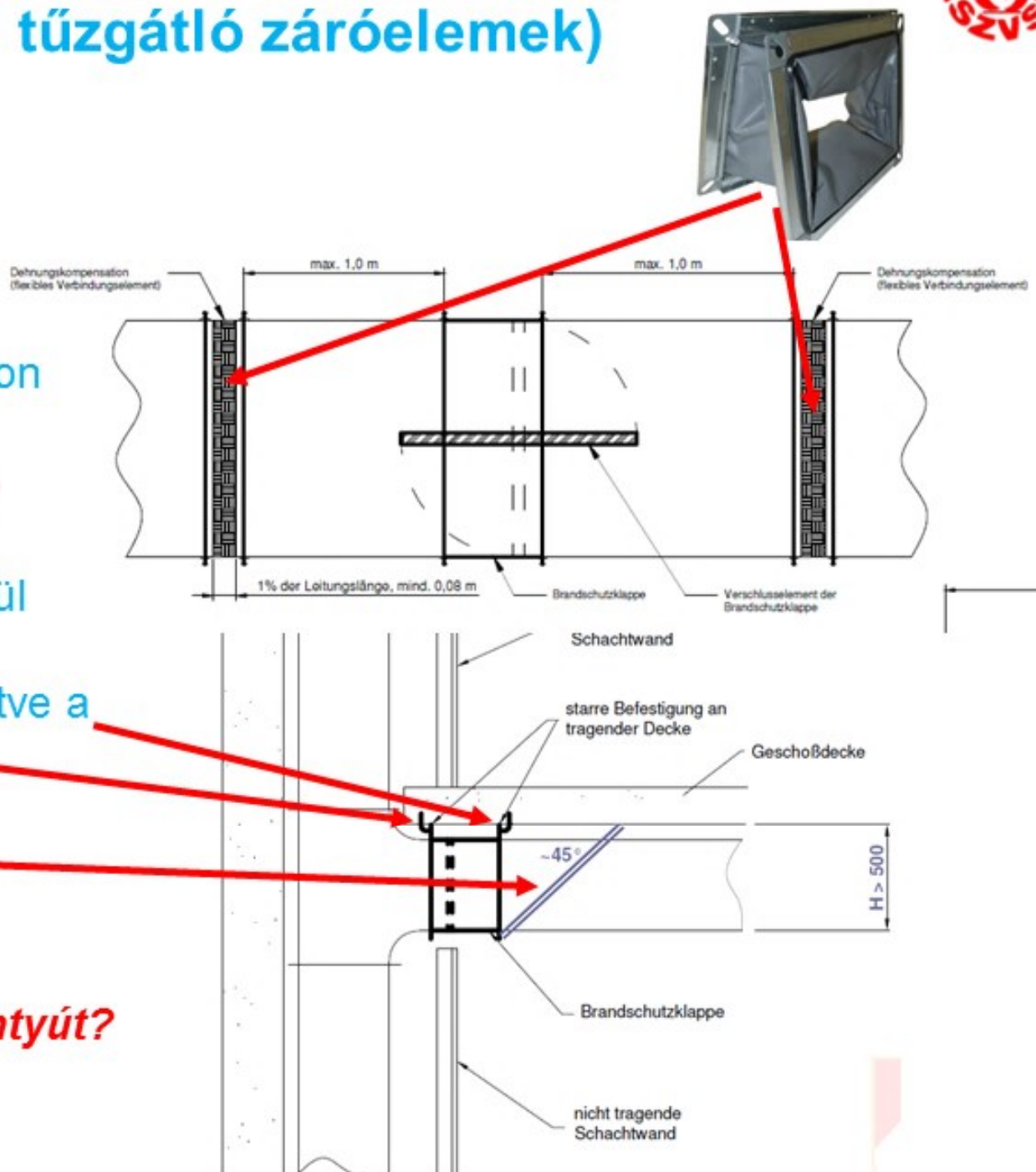
1. beépítés hőtágulási kompenzátorral:
  - szerelt falban mindkét oldalon
  - falsík előtti beépítésnél

Ki látott ilyet beépítve?

2. hőtágulási kompenzátor nélkül
(pl. aknafalban):
a csappantyú **mereven** rögzítve a
teherhordó födémhez

45°-os merev rögzítés,
ha $H > 500$ mm

Ki látott így szerelt csappantyút?

Szellőzés: tűzgátló csappantyúk (zsaluk) beépítése (OTSZ: tűzgátló záróelemek)

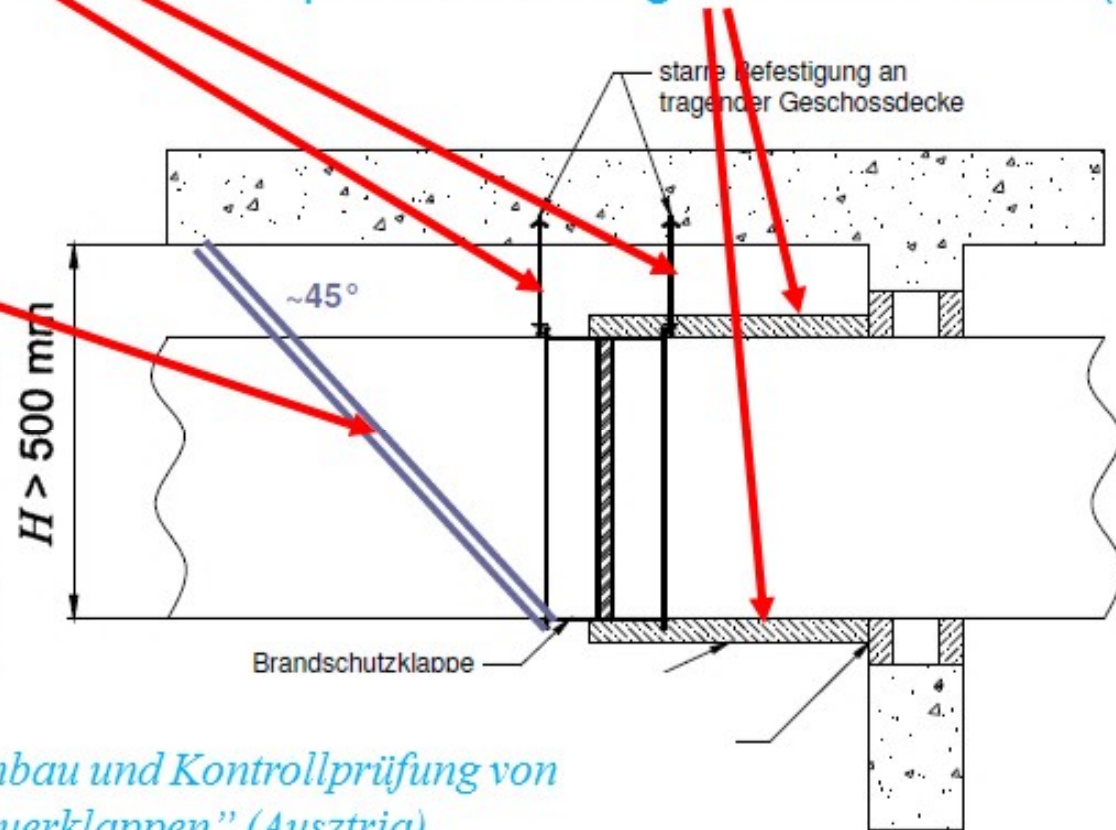

Tűzgátló csappantyú rögzítése a **tűzszakasz-határ síkján kívül:**

a csappantyú merev rögzítése teherhordó födémhez

a csappantyú merev rögzítése
45°-ban, ha $H > 500$ mm

tűzvédő burkolat vagy
épített tűzálló légcsatorna-szakasz (EI)

Ki látott így szerelt csappantyút?

**Melyik Magyarországon
beépített tűzcsappantyú fog az
elvárt ideig **valóban** működni?**

*forrás: „Lüftungstechnische Anlage – Einbau und Kontrollprüfung von
Brandschutzklappen und Brandrauch-Steuerklappen” (Ausztria)*

Szellőzés: tűzgátló csappantyúk (zsaluk) beépítése (OTSZ: tűzgátló záróelemek)

Mi tartja a csappantyút?

alulnézet

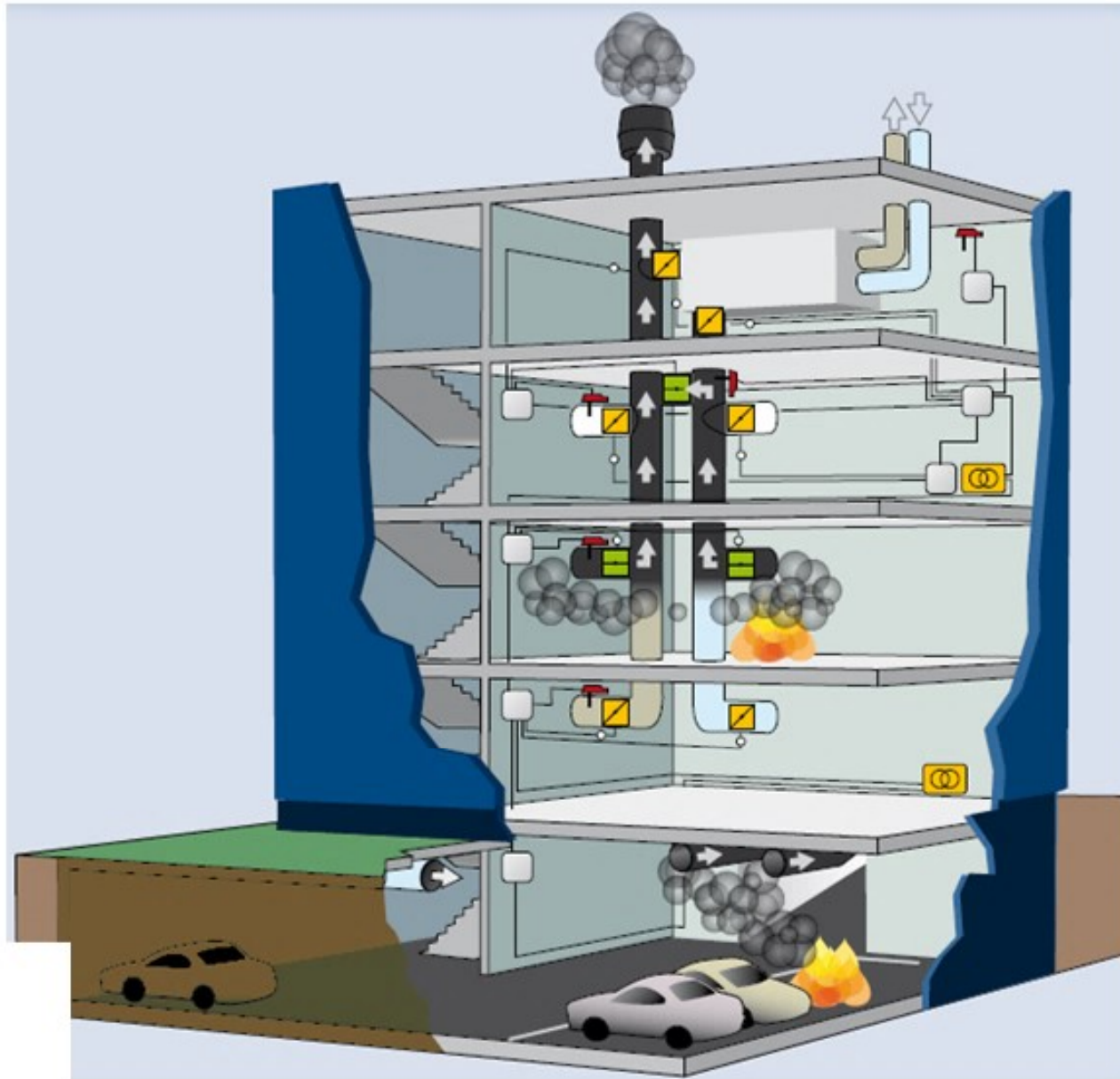
tűzgátló burkolat

ezt a részt mi védi?

3 tűzcsappantyú (falsíkon kívül is EI 120 S?)
kompenzátorok?

Gépi hő- és füstelvezetés (OTSZ: hő- és füstelvezető berendezés)

forrás:
Systemair

Egy tűszakaszos hő- és füstelvezető ill. légpótló légcsatornák (E): „single”

Hő- és füstelvezető rendszer

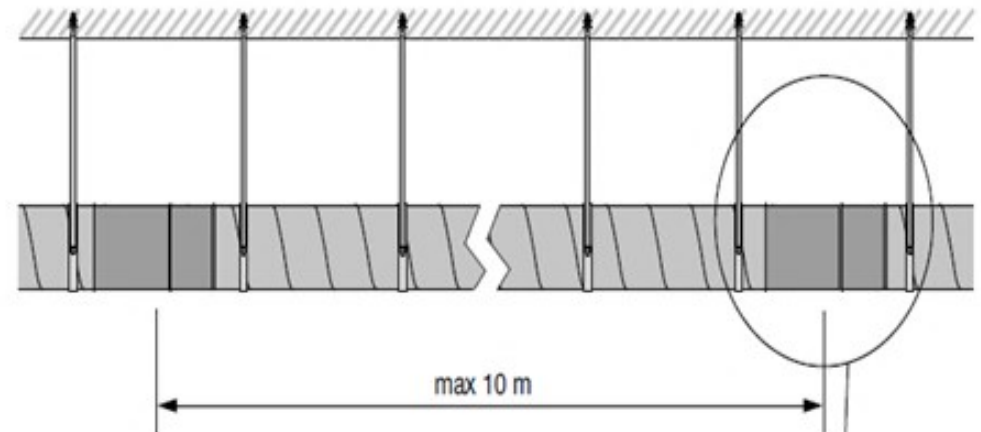
önálló tűszakasz, kör

- E₆₀₀ 120 (v_e - h_j) S1500single

Hőálló hőtágulási kompenzátorokkal!

 Lindab®

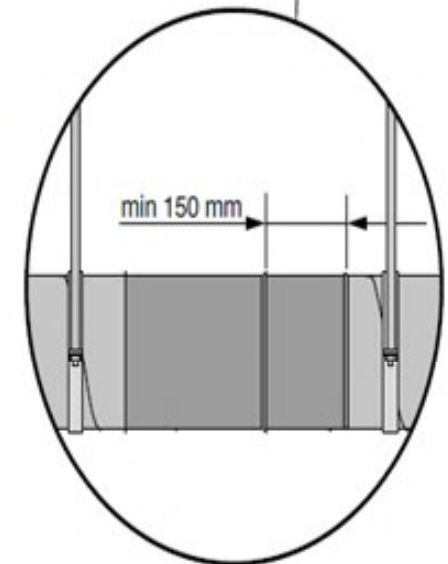

Céljuk a hő- és füstelvezető légcsatornák hosszanti tágulásának a kiegyenlítése és a tágulási feszültségek megelőzése. **5 méternél** hosszabb vízszintesen szerelt légcsatorna szakaszba kötelező kompenzátort beépíteni.

Két kompenzátor között **max 10 m** lehet a távolság.

A kompenzátort minimum 150 mm-re **kihúzott** állapotban kell felszerelni.

A kompenzátorhoz csatlakozó két légcsatornát koncentrikusan kell szerelni.

Egy tűszakaszos hő- és füstelvezető ill. légpótló légcsatornák (E): „single”

VL-F

Alkalmazás

- füst- és forró gázok elszívására szolgál
- nem léphet át idegen tűszakaszba

Tűzállósági teljesítmény

- E₆₀₀ 120 (v_e, h_o) S1500 egyszakaszos

Maximális méretek

- a x b = 1250 - 1000 mm

Anyaga

- 0,9 mm vastag horganyzott lemez

Szabványok

- Gyártva az MSZ EN 12101-7
- Tesztelve az MSZ EN 1366-9
- Osztályozva az MSZ EN 13501-4+A1
- 54/2014. (XII. 5.) BM rendelet - OTSZ

AEROPRODUKT
innovative air-flow solutions

egyszakaszos
füstelvezető
légcsatorna

szövetbetétes kompenzátor

Hőtágulási kompenzátor kötelező!

Egy tűszakaszos hő- és füstelvezető ill. légpótló légcsatornák (E): „single”

Minősítések (teljesítménynyilatkozatok) olvasása

Füst- és hőszabályozó rendszerek, Füstelvezetők

Horganyzott acéllemez hő- és füstelvezető csatornarendszer

Tűzállósági határérték, min	$E_{600} 90 h_o/v_e - 1000$
Méretek	- négyszög keresztmetszet: 1250 × 1000 mm (sz × m)

$E_{300} \times S_1$
 ahol
 x legalább
 megegyezik az
 emeletközi födémre
 a beépítési helyen
 előírt időtartam-
 követelménnyel

$E_{600} \times S_1$
 ahol
 x legalább
 megegyezik az
 emeletközi födémre
 a beépítési helyen
 előírt időtartam-
 követelménnyel

Használható-e 1200 Pa vákuummal?
 Magyarországon hol használható?

Termék típusa:

Négyszög keresztmetszetű hő- és füstelvezető rendszer; önálló tűszakasz

<1250x1000 mm

$E_{600} 120 (v_e - h_o) S1500$ single

>1250x1000 és ≤1900x1700 mm

$E_{600} 120 (h_o) S1500$ single

jó-e 1500 x 1000 mm függőleges légcsatornáként?

Több tűszakaszos hő- és füstelvezető ill. légpótló légcsatornák (EI): „multi”

1. változat: PROMATECT® lapokból építve, acél légcsatorna nélkül

Több tűszakaszos hő- és füstelvezető ill. légpótló légcsatornák (EI): „multi”

2. változat: acél légcsatorna burkolása Conlit Plus (Ductrock) kőzetgyapattal

600 x 600 mm méret felett a légcsatornát belül merevíteni kell (rendeléskor)

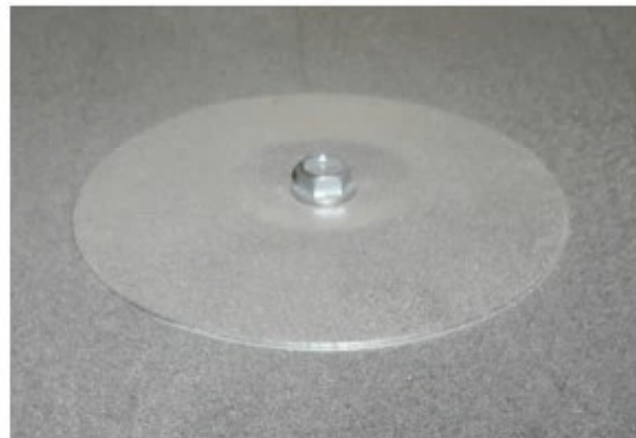
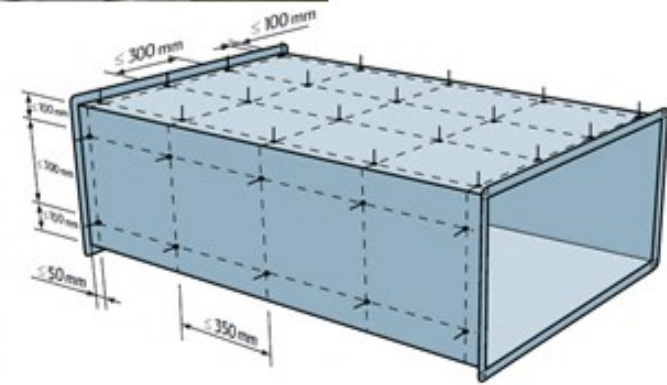

Burkolt acél légcsonna merevítése, burkolat rögzítése (konkrét projekten)

kőzetgyapot rögzítése tüskékkel?

hegesztett acéltüskék!

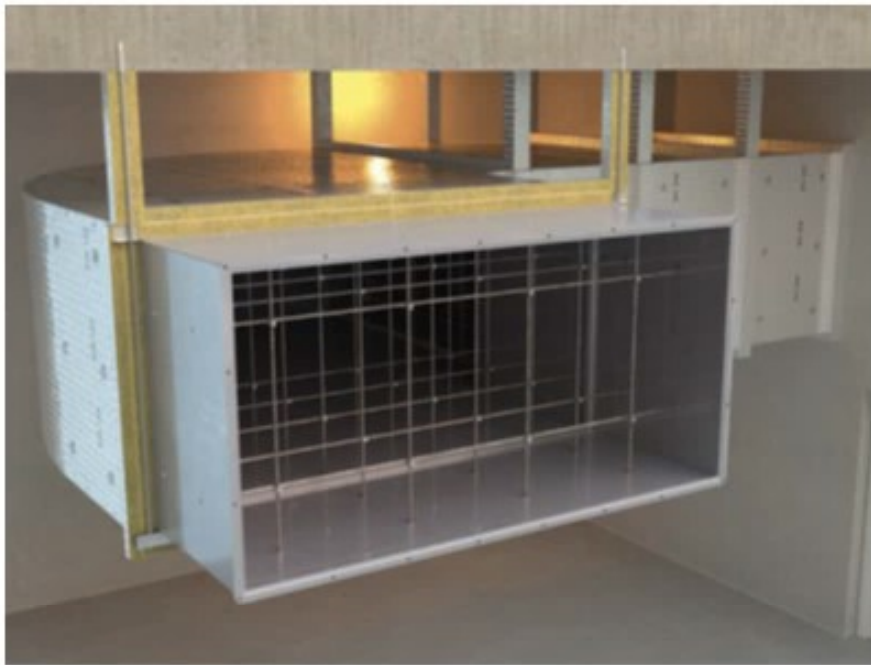
belső merevítés

Több tűszakaszos hő- és füstelvezető ill. légpótló légcsatornák (EI): „multi”

Gyakori (sajnos a leggyakoribb) szituáció:

nagy (pl. 1250 x 1000 mm méretű) acél légcsatornát kell utólag több tűszakaszos hő- és füstelvezető légcsatornává tenni

Conlit Plus burkolat?

-> nincs merevítve a légcsatorna!

-> **le kell bontani!**

Egy projekten már megtették....

PROMATECT burkolat?

-> csak önállóan minősített hő- és füstelvezetésre

-> **le kell bontani!**

konstrukciós hiba

Hogyan lássuk át a rendszert?

Marlovits Gábor

a TSZVSZ Magyar Tűzvédelmi Szövetség Építészeti Tűzvédelmi Tagozatának vezetője
gabor.marlovits@etexgroup.com, 30-343-2572, www.promat-see.com

Tűzvédelmi Szakmai Nap

2018.09.20., Budapest, Lurdy Ház